

Мета: навчитись користуватись композиційним і модульним принципом при складанні програм з використанням об'єктно-орієнтованого підходу на мові Python в інтерактивному режимі IDLE

Обладнання: ОС Windows, Microsoft Office2013, середовище програмування IDLE

Хід роботи

- 1 Використовуючи головне меню ОС Windows запустив інтерактивний режим інтерпретатора Python – середовище програмування IDLE
- 2 Створив в своєму каталогі папку ЛР19 для збереження наступних завдань
- 3 За допомогою команди File→NewFile (Ctrl+N) створив нові текстові документи з відповідними назвами ЛР_19(№ завдання) для розробки наступних кодів програми
- 4 Виконав індивідуальні завдання виданого варіанту (варіант 1)

4.1 На письмовому столі розміром 1 на р лежать аркуш паперу формату А4 і книжка формату А5. Розробіть на основі композиційного підходу програму обчислення площі, яку займають книжка і аркуш, та вільну площину поверхні столу.

Код програми:

class Book:

```
def __init__(self,x,y):  
    self.sq = x * y
```

class Sheet:

```
def __init__(self,x,y):  
    self.sq = x * y
```

class Table:

```
def __init__(self,l,p):  
    self.sq = l * p
```

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата
Розроб.	Мітленко Д.А.			
Перевір.	Саприкіна І.Г.			
Реценз.				
Н. Контр.	Саприкіна І.Г.			
Замерд.	Саприкіна І.Г.			

ДТЗЕ.121РПЗ00ТЕХ1900ЛР

Композиційний і
модульний принципи
розробки програм

Літ.	Арк.	Аркушів
	1	8

Група ПЗ-19-1/9

```

def objects(self,x1,y1,x2,y2):
    self.book = Book(x1,y1)
    self.sheet = Sheet(x2,y2)

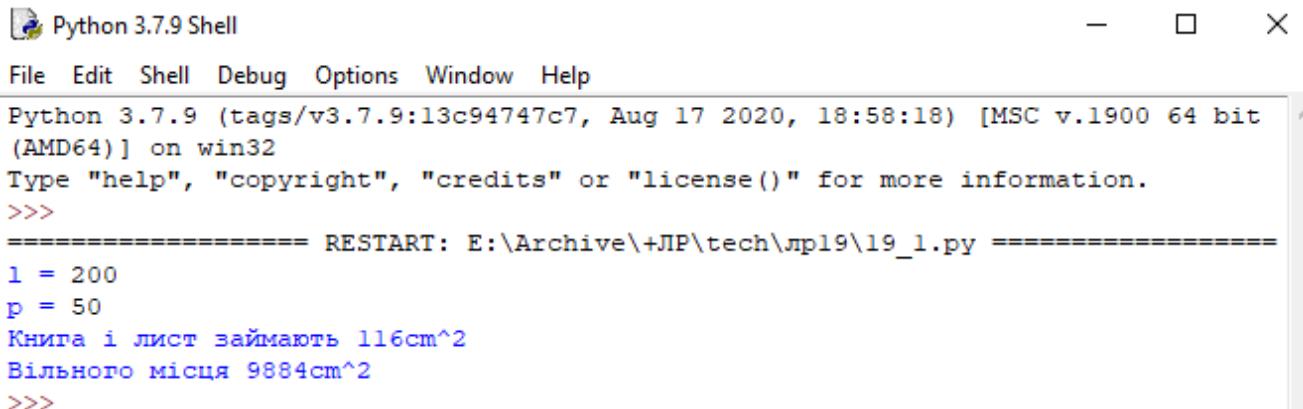
def calculate(self):
    self.calculate = self.sq - (self.book.sq + self.sheet.sq)

def out(self):
    print('Книга і лист займають %icm^2%(self.book.sq + self.sheet.sq)')
    print('Вільного місця %icm^2%self.calculate')

obj1 = Table(int(input('l = ')),int(input('p = ')))
obj1.objects(12,7,8,4)
obj1.calculate()
obj1.out()

```

Результат зображеній на скріншоті 1


```

Python 3.7.9 (tags/v3.7.9:13c94747c7, Aug 17 2020, 18:58:18) [MSC v.1900 64 bit
(AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
===== RESTART: E:\Archive\+ЛР\tech\лр19\19_1.py =====
l = 200
p = 50
Книга і лист займають 116cm^2
Вільного місця 9884cm^2
>>>

```

Скріншот 1

4.2 У порожній басейн розміром l, p, h одна помпа починає закачувати воду продуктивністю V1 м³ за годину, ї однова інша помпа починає викачувати воду з продуктивністю V2 м³ за годину (V1>V2). Розробіть на основі композиційного підходу програму визначення об'єму води в басейні через 3 години та об'єму води, який ще може бути закачаний в басейн

Код програми:

class V1:

```
def __init__(self,v):
```

		Mитленко Д.А.		
Змін.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

```

self.v = v

class V2:
    def __init__(self,v):
        self.v = v

class Pool:
    def __init__(self,l,p,h):
        self.v = l * p * h

    def objects(self,v1,v2):
        self.v1 = V1(v1)
        self.v2 = V2(v2)

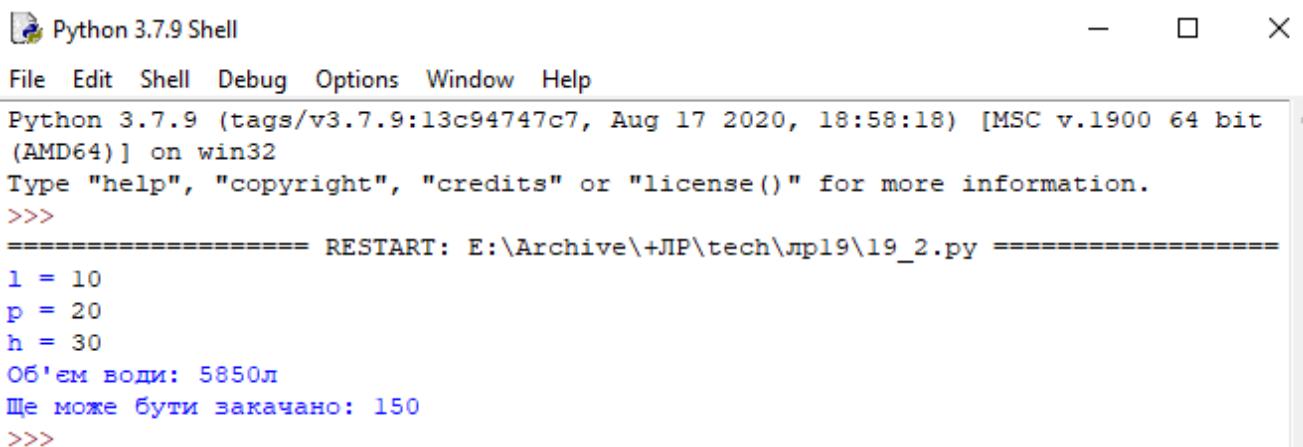
    def calculate(self):
        self.calculate = self.v - (3 * (self.v1.v - self.v2.v))

    def out(self):
        print("Об'єм води: %i" %self.calculate)
        print("Ще може бути закачано: %i" %abs(self.v - self.calculate))

obj1 = Pool(int(input('l = ')),int(input('p = ')),int(input('h = ')))
obj1.objects(170,120)
obj1.calculate()
obj1.out()

```

Результат зображенено на скріншоті 2


```

Python 3.7.9 (tags/v3.7.9:13c94747c7, Aug 17 2020, 18:58:18) [MSC v.1900 64 bit
(AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
===== RESTART: E:\Archive\+ЛР\tech\лр19\19_2.py =====
l = 10
p = 20
h = 30
Об'єм води: 5850
Ще може бути закачано: 150
>>>

```

Скріншот 2

		Мітленко Д.А.		
Змін.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

3

4.3 Розробіть модуль обчислення середнього арифметичного значення заданого масиву цілих чисел розмірності 19 згенерованих у відповідному діапазоні (інтервал ввести з клавіатури в діалоговому режимі). Використайте цей модуль для обчислення середнього значення трьох масивів з різними значеннями елементів

Код головного файлу:

```
import module_19_3

obj1 = module_19_3.Module(int(input('from:')),int(input('to:')))

obj2 = module_19_3.Module(int(input('from:')),int(input('to:')))

obj3 = module_19_3.Module(int(input('from:')),int(input('to:')))

o1 = obj1.generate()

o2 = obj2.generate()

o3 = obj3.generate()

print("Середнє значення об'єкту 1:",obj1.avg())

print("Середнє значення об'єкту 2:",obj2.avg())

print("Середнє значення об'єкту 3:",obj3.avg())
```

Код файлу module_19_3.py:

```
from random import randint

class Module:

    def __init__(self,f,t):
        self.r = (f,t)

    def generate(self):
        self.generate = [randint(self.r[0],self.r[1]) for i in range(19)]

    def avg(self):
        return int(sum(self.generate)/len(self.generate))
```

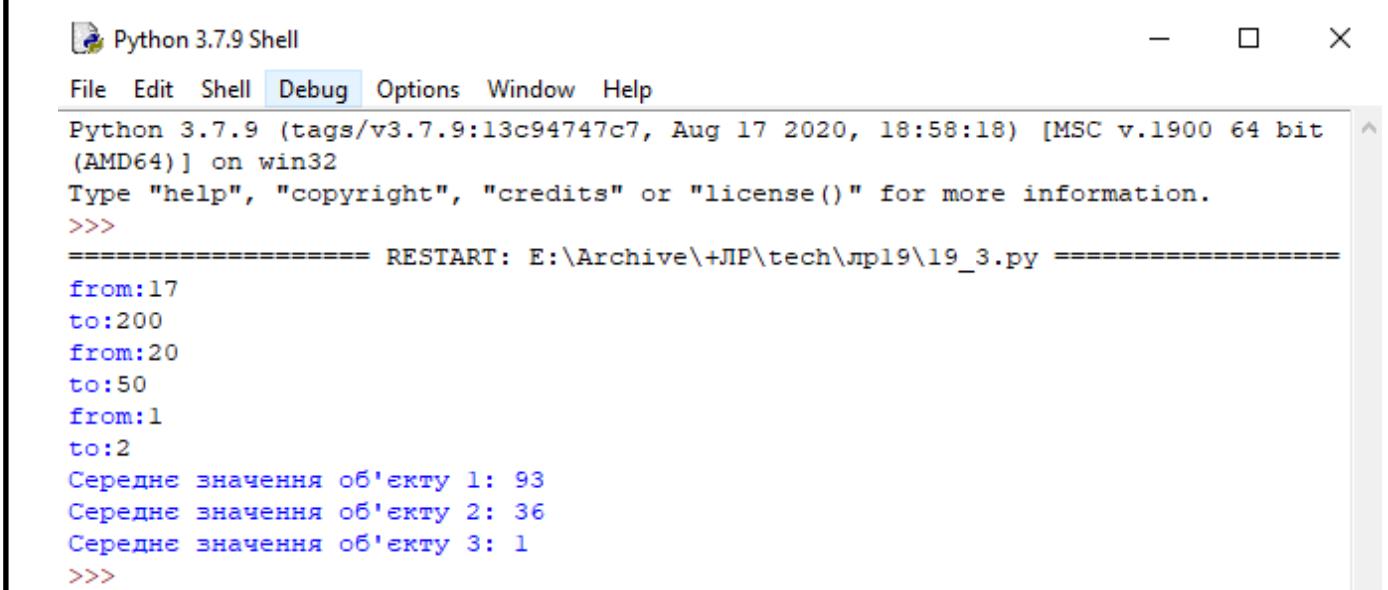
Результат зображенено на скріншоті 3

Змін.	Арк.	Мітленко Д.А.		

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

4

Python 3.7.9 Shell

File Edit Shell Debug Options Window Help

```
Python 3.7.9 (tags/v3.7.9:13c94747c7, Aug 17 2020, 18:58:18) [MSC v.1900 64 bit (AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
=====
RESTART: E:\Archive\+ЛР\tech\лр19\19_3.py =====
from:17
to:200
from:20
to:50
from:1
to:2
Середнє значення об'єкту 1: 93
Середнє значення об'єкту 2: 36
Середнє значення об'єкту 3: 1
>>>
```

Скріншот 3

4.4 Розробіть модуль обчислення площ та периметрів будь-яких видів трикутників (рівносторонній, рівнобедрений, прямокутний). Використайте цей модуль для обчислення довільних декількох трикутників, вид яких вказують в режимі діалогу

Код головного файлу:

```
import module_19_4 as modu

print('Меню:\n 1.Рівносторонній\n 2.Рівнобедрений\n 3.Прямокутний\n
4.Вихід')

while True:

    inp = int(input('Виб> '))

    if inp == 1:

        obj = modu.TriangleWorker(int(input('a = ')),t=0)

        print('Периметр:',obj.perimeter())
        print('Площа:',obj.area(0))

    elif inp == 2:

        obj = modu.TriangleWorker(int(input('a = ')),int(input('b = ')),t=1)

        print('Периметр:',obj.perimeter())
        print('Площа:',obj.area(1))

    elif inp == 3:
```

Змін.	Арк.	Мітленко Д.А.		

```

obj = modu.TriangleWorker(int(input('a = ')),int(input('b = ')),int(input('c =
'))),t=2)

print('Периметр:',obj.perimeter())
print('Площа:',obj.area(2))

elif inp == 4:
    break

```

Код файлу module_19_4.py:

```

from math import sqrt

class TriangleWorker:

    def __init__(self,a=1,b=1,c=1,t=0):
        if t == 0:
            self.size = (a,a,a)
        elif t == 1:
            self.size = (a,a,b)
        elif t == 2:
            self.size = (a,b,c)

    def perimeter(self):
        return sum(self.size)

    def area(self,t):
        side = self.size
        if t in [0,1,2]:
            return {
                0: round(side[0]/(2*sqrt(3))),
                1: round((side[1]/4)*sqrt(4 * side[0]**2 - side[1]**2)),
                2: round((side[0] * side[1]) / 2)
            }[t]
        else:
            return False

```

Результат зображеній на скріншоті 4

		Митленко Д.А.		
Змін.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

6

```

Python 3.7.9 (tags/v3.7.9:13c94747c7, Aug 17 2020, 18:58:18) [MSC v.1900 64 bit
(AMD64)] on win32
Type "help", "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>>
===== RESTART: E:\Archive\+ЛР\tech\лр19\19_4.py =====
Меню:
 1.Рівносторонній
 2.Рівнобедрений
 3.Прямокутний
 4.Вихід
Виб> 1
a = 3
Периметр: 9
Площа: 1
Виб> 2
a = 22
b = 10
Периметр: 54
Площа: 210
Виб> 3
a = 10
b = 9
c = 8
Периметр: 27
Площа: 45
Виб> 4
>>>

```

Скріншот 4

Відповіді на контрольні запитання

1 В чому полягає композиційний підхід в програмуванні? Який клас називають класом контейнером?

Полягає він в наступному: є клас-контейнер, який включає в себе виклики інших класів. Контейнери - це будь-який об'єкт, який містить будь-яку кількість інших об'єктів.

2 Із якою метою застосовують композиційний підхід? Поясніть сутність композиційного підходу на прикладі з лабораторної роботи.

Композиція в програмуванні – це будовування інших об'єктів в об'єкт-контейнер і використання їх для реалізації методів класу-контейнера.

3 За допомогою яких інструкцій імпортуються модулі в програму? Яка різниця між інструкціями import та from?

За допомогою import та from. Import виористовується для повного імпорту

		Mітленко Д.А.		
Змін.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

модуля. From – для імпорту певних функцій

4 Яку структуру має інструкція import? У якому каталозі застосовується пошук модуля по замовчуванню?

import назва_модуля. Пошук модуля виконується в каталозі, куди встановлено Python або в тому ж каталозі, де і файл, в який здійснюється імпорт

5 Як здійснюється імпортування модулів, що містять лише методи?

from назва_модуля import назва_методу,назва_методу...

6 Із якою методи використовують засоби документування? За допомогою яких символів позначається текст документування?

""" опис модуля """

7 Для чого застосовується метод __doc__?

Щоб вивести документацію модуля.

Висновок: я навчився користуватись композиційним і модульним принципом при складанні програм з використанням об'єктно-орієнтованого підходу на мові Python в інтерактивному режимі IDLE

Змін.	Арк.	Мітленко Д.А.		

ДТЗЕ.121РГ300ТЕХ1900ЛР

Арк.

8